

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор ІФНІМ ЗУНУ
Галина ЛЯХОВИЧ

«__» _____ 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
В.о. проректора з НІР
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«__» _____ 2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «**МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА**»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 073 Менеджмент
освітньо-професійна програма – “ Менеджмент ”

Кафедра міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту

Форма навчання/ факультет	Курс	Семестр	Лекц. (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Іспит, залік
Денна	1	2	30	30	4	8	78	150	2. іспит
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2. іспит

31.01.2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю – 073 Менеджмент галузі знань 07 – Управління та адміністрування затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол №10 від 23.06.2023 р.).

Робочу програму склала
канд. екон. наук доцент кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту ІФННІМ, Лілія СТЕФАНИШИН.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту ІФННІМ,
протокол №1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри
д-р екон. наук, професор

 Ірина БІЛЕЦЬКА

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 073 Менеджмент,
протокол № _____ від _____ р.

Голова групи
забезпечення спеціальності
д-р.е.н професор

_____ Михайло ШКІЛЬНЯК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА”

1. Опис дисципліни

Дисципліна «Міжнародна економіка»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – Денна – 5 Заочна – 5	галузі знань 07 Управління та адміністрування	Загальна дисципліна циклу професійної підготовки. Мова викладання: українська
Кількість залікових модулів – Денна – 4	спеціальність 073 Менеджмент освітньо-професійна програма Менеджмент	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 2 Заочна – 2,3
Кількість змістових модулів – 3	ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: Денна – 30 Заочна – 8 Практичні заняття: Денна – 30 Заочна – 4
Загальна кількість годин Денна – 150 Заочна – 150		Самостійна робота: Денна – 78 <i>(в т.ч. 8год – тренінг, КПІЗ з дисципліни)</i> Індивідуальна робота: – Денна – 4
Тижневих годин – Денна – 10 з них аудиторних – Денна – 4		Вид підсумкового контролю – Денна – екзамен Заочна – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни „Міжнародна економіка”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма курсу спрямована на вивчення теоретичних аспектів інтернаціоналізації та глобалізації міжнародної економічної діяльності, функціонування різних форм прояву міжнародних економічних відносин; набуття практичних навиків із забезпечення практичних аспектів реалізації міжнародної торгівлі товарами та послугами; організації транспортного забезпечення міжнародної економічної діяльності.

Метою дисципліни є формування системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародної економіки для фундаментальної та спеціальної освіти і практичної діяльності за фахом; вивчення умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є система зв'язків національних економік різних країн на основі міжнародного поділу праці; система мікро- та макроекономічних взаємовідносин у процесі інтернаціоналізації та глобалізації.

2.2. Завдання вивчення дисципліни „Міжнародна економіка” полягає в теоретичній і практичній підготовці студентів з питань сутності й тенденцій інтернаціоналізації економіки; форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності; принципів і середовища її розвитку; практики здійснення і механізмів регулювання; набуття вмінь аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни. Для успішного вивчення цієї дисципліни студенти повинні опонувати такі дисципліни: економічна теорія, мікро- і макроекономіка, менеджмент, маркетинг, фінанси.

2.5. Результати навчання:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;

- усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

3. Програма вивчення дисципліни „МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА”

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА І СВІТОВИХ РИНКІВ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЇХ РОЗВИТКУ

ТЕМА 1. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА

Сутність та структура міжнародної економічної системи. Система світового господарства, його елементи. Взаємозв'язок та взаємодія світового господарства та національних економік. Дія закону вартості та його вплив на формування світогосподарських зв'язків. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність. Поняття інтернаціоналізації господарського життя. Етапи розвитку міжнародної економіки. Структура міжнародної економіки.

Література: 4, 5, 6, 7, 8.

ТЕМА 2. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Суть та види міжнародної економічної діяльності. Регулювання міжнародної економічної діяльності. Середовище міжнародних економічних відносин. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Література: 4, 5, 6, 7, 8.

Змістовий модуль 2. МІЖНАРОДНА МОБІЛЬНІСТЬ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВИХ РИНКІВ

ТЕМА 3. СВІТОВИЙ РИНОК ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів: його складові, функціонування та ціноутворення. Теорії міжнародної торгівлі. Вплив міжнародної торгівлі на виробництво, споживання та добробут суспільства в цілому. Розподіл виграшу від торгівлі між країнами та всередині країни. Основні види операцій та торговельний баланс. Міжнародна торгівля послугами: суть та форми. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

ТЕМА 4. СВІТОВИЙ ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Світовий фінансовий ринок: суть та структура. Міжнародний ринок боргових зобов'язань. Міжнародний ринок титулів власності. Міжнародний ринок фінансових деривативів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 5. ПРЯМІ ІНВЕСТИЦІЇ ТА МІЖНАРОДНЕ ВИРОБНИЦТВО

Суть та форми міжнародного руху капіталу. Динаміка руху капіталів: особливості та сучасні тенденції. Прямі іноземні інвестиції: суть, мотиви здійснення, оцінка ефективності. Портфельні іноземні інвестиції.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 6. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ

Сутність і форми міжнародного кредиту. Інструменти міжнародного

кредитування. Міжчасова торгівля. Оцінка обсягів міжнародного кредитування. Показники заборгованості країн.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 7. СВІТОВИЙ РИНОК ПРАЦІ

Основні світові ринки робочої сили. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили. Формування попиту і пропозиції на робочу силу на світовому ринку.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

ТЕМА 8. МІЖНАРОДНА ТРУДОВА МІГРАЦІЯ

Суть та види міжнародної міграції робочої сили. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції. Регулювання міграційних процесів.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Змістовий модуль 3. ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗВ'ЯЗКИ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ

ТЕМА 9. СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА

Суть міжнародних валютних відносин. Види валютних систем. Еволюція валютної системи. Валютні курси. Котирування валют. Конвертованість валют. Валютні ринки та валютні операції.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 10. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ

Поняття міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 11. ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС ТА МАКРОЕКОНОМІЧНА РІВНОВАГА

Суть та структура платіжного балансу. Фактори, що впливають на платіжний баланс. Способи балансування сальдо платіжного балансу. Методи регулювання платіжного балансу. Проблеми зовнішньої заборгованості. Поняття внутрішньої та зовнішньої рівноваги. Модель Р.Манделла-Флеміга.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

ТЕМА 12. МІЖНАРОДНА РЕГІОНАЛЬНА ІНТЕГРАЦІЯ

Суть, передумови та цілі економічної інтеграції. Етапи економічної інтеграції. Статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції. Регіональні інтеграційні об'єднання.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

ТЕМА 13. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації. Соціально-економічні ефекти глобалізації. Глобальні проблеми сучасності. Суть та причини виникнення антиглобалізму.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

ТЕМА 14. ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ У СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

Передумови інтеграції України у світогосподарську систему. Перспективи інтеграції України в ЄС. Чорноморське економічне співробітництво. Співпраця України з країнами-членами СНД.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ
„МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА”
денної форми навчання

№ п/п	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин					
		лекції	практ.	ІРС	СРС	Тренінг КПЗ	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти формування та функціонування світового господарства і світових ринків та основні тенденції їх розвитку							
Т 1	Міжнародна економічна система	2	2	–	5	-	Тест
Т 2	Міжнародна економічна діяльність	2	2	–	5		Тест
Змістовий модуль 2. Міжнародна мобільність факторів виробництва та основні тенденції розвитку світових ринків							
Т 3	Світовий ринок товарів і послуг	2	2	1	10	2	Тест
Т 4	Світовий фінансовий ринок	2	2	–	5		Тест
Т 5	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво	2	2	–	5		Тест
Т 6	Міжнародний кредит	2	2	1	5	2	Тест
Т 7	Світовий ринок праці	2	2	–	5		Тест
Т 8	Міжнародна трудова міграція	2	2	–	5		Тест
Змістовий модуль 3. Функціональні зв'язки у світовій економіці та місце України							
Т 9	Світова валютна система	4	4	1	8	2	Тест
Т 10	Міжнародні розрахунки	2	2	1	5		Тест
Т 11	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2	2	–	10		Тест
Т 12	Міжнародна регіональна інтеграція	2	2	–	5	2	Тест
Т 13	Глобалізація економічного розвитку	2	2	–	5		Тест
Т 14	Інтеграція України у світову економіку	2	2	–	2		Тест
	Тренінг, КПЗ з дисципліни	–	–	–		8	
	ВСЬОГО	30	30	4	76	8	150

СТРУКТУРА ЗАЛКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ „МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА”

заочної форми

№ п/п	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин			
		лекції	практ.	СРС	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти формування та функціонування світового господарства і світових ринків та основні тенденції їх розвитку					
Т 1	Міжнародна економічна система	1	1	10	–
Т 2	Міжнародна економічна діяльність			10	–
Змістовий модуль 2. Міжнародна мобільність факторів виробництва та основні тенденції розвитку світових ринків					
Т 3	Світовий ринок товарів і послуг	1	1	10	–
Т 4	Світовий фінансовий ринок	1	–	10	–
Т 5	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво			10	–
Т 6	Міжнародний кредит			10	–
Т 7	Світовий ринок праці	1	–	10	–
Т 8	Міжнародна трудова міграція			9	
Змістовий модуль 3. Функціональні зв'язки у світовій економіці та місце України					
Т 9	Світова валютна система	1	1	9	–
Т 10	Міжнародні розрахунки			10	–
Т 11	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	1	–	10	–
Т 12	Міжнародна регіональна інтеграція	1	1	10	–
Т 13	Глобалізація економічного розвитку			10	–
Т 14	Інтеграція України у світову економіку			10	–
ВСЬОГО		8	4	138	150

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття №1

Тема заняття: Міжнародна економічна система

Мета заняття: сформувати систему теоретичних знань, вмінь та практичних навичок, спрямованих на визначення особливостей структурних елементів міжнародної економічної системи.

Питання для обговорення:

1. Сутність та структура міжнародної економічної системи.
2. Система світового господарства, її елементи.
3. Взаємозв'язок і взаємодія світового господарства та національних економік.
4. Дія закону вартості та його вплив на формування світогосподарських зв'язків.

5. Міжнародний розподіл факторів виробництва, їх мобільність.
6. Поняття інтернаціоналізації господарського життя.
7. Етапи розвитку міжнародної економіки.
8. Структура міжнародної економіки.

Література: 4, 5, 6, 7, 8.

Практичне заняття №2

Тема заняття: Міжнародна економічна діяльність

Мета заняття: сформувати систему теоретичних знань, вмінь та практичних навичок, спрямованих на визначення особливостей міжнародної економічної діяльності, а також дати оцінку ефективності діяльності окремих суб'єктів МЕН.

Питання для обговорення:

1. Суть та види міжнародної економічної діяльності.
2. Регулювання міжнародної економічної діяльності.
3. Середовище міжнародних економічних відносин.
4. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці.
5. Класифікація країн в міжнародній економіці.

Література: 4, 5, 6, 7, 8.

Практичне заняття №3

Тема заняття: Світовий ринок товарів і послуг

Мета заняття: набуття вмінь та навичок вирішення комплексних практичних завдань, спрямованих на визначення основних тенденцій та особливостей розвитку світової торгівлі.

Питання для обговорення:

1. Структура та динаміка міжнародної торгівлі товарами. Світовий ринок товарів: його складові, функціонування та ціноутворення.
2. Теорії міжнародної торгівлі.
3. Вплив міжнародної торгівлі на виробництво, споживання та добробут суспільства в цілому.
4. Розподіл вигаду від торгівлі між країнами та всередині країни.
5. Основні види операцій та торговельний баланс.
6. Міжнародна торгівля послугами: суть та форми.
7. Міжнародне та державне регулювання торгівлі послугами.

Література: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Практичне заняття №4

Тема заняття: Світовий фінансовий ринок

Мета заняття: сформувати у студентів розуміння об'єктивного та закономірного характеру міжнародного руху капіталу, озброїти знанням сутності та механізмів функціонування світового фінансового ринку, а також ознайомити з сучасним інструментарієм формування та перерозподілу фінансових ресурсів.

Питання для обговорення:

1. Світовий фінансовий ринок: суть та структура.
2. Міжнародний ринок боргових зобов'язань.

3. Міжнародний ринок титулів власності.
4. Міжнародний ринок фінансових деривативів.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №5

Тема заняття: Прямі інвестиції та міжнародне виробництво

Мета заняття: вивчення та аналіз сутності, основних форм, видів та особливостей інвестиційного міжнародного співробітництва в умовах сучасного процесу глобалізації.

Питання для обговорення:

1. Суть та форми міжнародного руху капіталу.
2. Динаміка руху капіталів: особливості та сучасні тенденції.
3. Прямі іноземні інвестиції: суть, мотиви здійснення, оцінка ефективності.
4. Портфельні іноземні інвестиції.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №6

Тема заняття: Міжнародний кредит

Мета заняття: вивчення та аналіз сутності, основних форм, видів та особливостей міжнародного кредитування в сучасних умовах загострення проблем зовнішньої заборгованості країн.

Питання для обговорення:

1. Сутність і форми міжнародного кредиту.
2. Інструменти міжнародного кредитування.
3. Оцінка обсягів міжнародного кредитування.
4. Показники заборгованості країн.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №7

Тема заняття: Світовий ринок праці

Мета заняття: проаналізувати процеси і закономірності світового ринку праці та міжнародної трудової міграції в умовах сучасного процесу глобалізації.

Питання для обговорення:

1. Основні світові ринки робочої сили.
2. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили.
3. Формування попиту і пропозиції на робочу силу на світовому ринку.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Практичне заняття №8

Тема заняття: Міжнародна трудова міграція

Мета заняття: проаналізувати процеси і закономірності міжнародної трудової міграції в умовах сучасного процесу глобалізації.

Питання для обговорення:

1. Суть та види міжнародної міграції робочої сили.
2. Економічні ефекти міжнародної трудової міграції.
3. Регулювання міграційних процесів.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Практичне заняття №9

Тема заняття: Світова валютна система

Мета: набути компетенції щодо закономірностей формування й особливостей сучасного механізму міжнародної валютної системи.

Питання для обговорення:

1. Суть міжнародних валютних відносин.
2. Види валютних систем.
3. Еволюція валютної системи.
4. Валютні курси.
5. Котирування валют.
6. Конвертованість валют.
7. Валютні ринки та валютні операції.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №10

Тема заняття: Міжнародні розрахунки

Мета заняття: набути компетенції щодо сучасної методології міжнародних розрахунків та інструментів регулювання рівноваги платіжного балансу.

Питання для обговорення:

1. Поняття міжнародних розрахунків.
2. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика.
3. Роль світових фінансових центрів у міжнародних розрахунках.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №11

Тема заняття: Платіжний баланс та макроекономічна рівновага

Мета заняття: набути компетенції щодо сучасної методології міжнародних розрахунків та інструментів регулювання рівноваги платіжного балансу.

Питання для обговорення:

1. Суть та структура платіжного балансу.
2. Фактори, що впливають на платіжний баланс.
3. Способи балансування сальдо платіжного балансу.
4. Методи регулювання платіжного балансу.
5. Проблеми зовнішньої заборгованості.
6. Поняття внутрішньої та зовнішньої рівноваги. Модель Р.Манделла-Флеміга.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

Практичне заняття №12

Тема заняття: Міжнародна регіональна інтеграція

Мета заняття: розкрити сутність та дослідити основні характерні особливості сучасних інтеграційних процесів.

Питання для обговорення:

1. Суть, передумови та цілі економічної інтеграції.
2. Етапи економічної інтеграції.
3. Статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції.
4. Регіональні інтеграційні об'єднання.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Практичне заняття №13

Тема заняття: Глобалізація економічного розвитку

Мета заняття: набути компетенції щодо глобалізації як імперативу загальноцивілізаційного розвитку країн світу, зокрема перевірити набуті компетенції на прикладі інтеграції України в глобальну економіку.

Питання для обговорення:

1. Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації.
2. Соціально-економічні ефекти глобалізації.
3. Глобальні проблеми сучасності.
4. Суть та причини виникнення антиглобалізму.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

Практичне заняття №14

Тема :Інтеграція України у світову економіку

Мета: набути компетенції щодо глобалізації як імперативу загальноцивілізаційного розвитку країн світу, зокрема перевірити набуті компетенції на прикладі інтеграції України в глобальну економіку.

Питання для обговорення:

1. Передумови інтеграції України у світогосподарську систему.
2. Перспективи інтеграції України в ЄС.
3. Чорноморське економічне співробітництво.
4. Співпраця України з країнами-членами СНД.

Література: 4, 5, 7, 8, 13, 14.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ (ДФН 4год.)

Для виконання індивідуальної роботи студенту пропонується обрати проблематику, яку він повинен розглянути з практичної точки зору і застосувати творчий підхід для подання висновків й думок з цього приводу.

Для цього студент опрацьовує літературні джерела інформації по обраній проблематиці і пише творче ессе стосовно участі України у відповідних міжнародних економічних процесах чи явищах, висловлюючи при цьому власний погляд.

1. Особливості формування економічної єдності світу.
2. Характеристика механізму регулювання світової економічної рівноваги.
3. Особливості структури середовища міжнародних економічних відносин.
4. Формування політичних інтересів країн та їх характеристика.
5. Інституціональне забезпечення міжнародних економічних відносин та його складові елементи.
6. Особливості структури міжнародної торгівлі.

7. Характеристика рівнів регулювання міжнародних торговельних відносин.
8. Суть та специфічні особливості тарифних та нетарифних заходів регулювання зовнішньої торгівлі.
9. Основні завдання міжнародних торговельних організацій.
10. Характеристика ринку міжнародних інвестицій.
11. Роль України на ринку міжнародних інвестицій.
12. Характеристика зовнішньоторгового контракту купівлі-продажу.
13. Базисні умови поставки, їх класифікація та характеристика.
14. Поняття міжнародного руху капіталів.
15. Характеристика форм експорту капіталу.
16. Особливості світового ринку позичкових капіталів та його структура.
17. Міжнародний кредит та головні принципи міжнародного кредитування.
18. Класифікація кредитів за різними ознаками.
19. Характеристика міжнародних фінансово кредитних організацій.
20. Особливості світового ринку трудових ресурсів.
21. Методи регулювання міжнародних міграційних процесів.
22. Світова валютна система та її підсистеми.
23. Міжнародні валютні розрахунки та форми їх здійснення.
24. Участь України в регіональних інтеграційних об'єднаннях.
25. Особливості сучасної економічної глобалізації.

7. ТЕМАТИКА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Світове господарство: основні риси та структура.
2. Регіональна структура світового господарства.
3. Міжнародна економіка – підсистема світового господарства.
4. Поняття, суть та особливості міжнародної економіки.
5. Методи дослідження економічних процесів на міжнародному рівні.
6. Принципи розвитку міжнародних економічних відносин.
7. Основні моделі економічного розвитку країн світу.
8. Економічна основа міжнародної торгівлі.
9. Сучасні теорії міжнародної торгівлі.
10. Теорія абсолютних переваг А.Сміта та порівняльних переваг Д.Рікардо у міжнародній торгівлі.
11. Значення теореми Гекшера-Оліна-Самюельсона у міжнародному обміні факторів виробництва.
12. Міжнародна торгівля як одна з найвизначніших форм міжнародної економіки.
13. Динаміка та тенденції розвитку світової зовнішньої торгівлі.
14. Структура міжнародної торгівлі.
15. Проблеми орієнтації торговельної політики країн, що розвиваються.
16. Торговельна політика країн з перехідною економікою.
17. Суть та специфічні особливості тарифних та нетарифних заходів регулювання зовнішньої торгівлі.
18. Ліцензування та квотування експортно-імпоротної продукції.

19. Механізм реалізації квот та ліцензій під час експорту та імпорту товарів.
20. Основні завдання міжнародних торгівельних організацій.
21. Суть та структура міжнародного науково-технічного співробітництва.
22. Інтелектуальна власність і світовий ринок технологій.
23. Міжнародне ліцензування. Міжнародний інжиніринг.
24. Сутність міжнародного виробничого співробітництва.
25. Міжнародне енергетичне співробітництво.
26. Міжнародне співробітництво у сфері сировинного виробництва.
27. Міжнародне співробітництво у переробних галузях промисловості.
28. Міжнародне агропромислове співробітництво.
29. Загальні закономірності розвитку світового ринку трудових ресурсів.
30. Міжнародна трудова міграція: суть та причини виникнення.
31. Основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів.
32. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Міжнародна організація праці.
33. Сутність міжнародних фінансово-кредитних відносин.
34. Класифікація міжнародного капіталу.
35. Поняття та структура світового ринку позичкового капіталу.
36. Передумови формування світових фінансових центрів.
37. Поняття міжнародного кредиту та їх класифікація.
38. Характеристика ринку міжнародних інвестицій.
39. Роль України на ринку міжнародних інвестицій.
40. Визначення суті міжнародних валютних відносин.
41. Загальні відомості про валюту.
42. Світова валютна система.
43. Валютні ринки світу. Світовий ринок золота.
44. Міжнародні валютні розрахунки.
45. Міжнародна інтеграція як вищий рівень розвитку МЄВ.
46. Ізоринець міжнародної економічної інтеграції.
47. Форми та етапи міжнародної економічної інтеграції.
48. Характеристика зовнішньоторгового контракту купівлі-продажу.
49. Базисні умови поставки, їх класифікація та характеристика.
50. Особливості сучасної економічної глобалізації.

Самостійна робота з дисципліни „Міжнародна економіка” виконується самостійно кожним студентом на основі опрацьованої ним додаткової літератури (повідомлення обсягом 10-15 друкованих сторінок на тему з курсу, яка зацікавила студента). Метою виконання самостійної роботи є оволодіння комунікативними, технічними навичками і навичками концептуального мислення. Робота оформляється у відповідності із встановленими вимогами. При виконанні та оформленні роботи студент може використовувати комп'ютерну техніку.

На підставі опрацьованої теми студент, який бажає отримати 75 та більше балів, повинен скласти 20 тестів, які б дозволили провести оцінювання виконаної ним роботи та підвести підсумок рівня засвоєння знань.

8. Організація та проведення тренінгу

Проведення фінальної гри «Міжнародна економічна діяльність країни в глобальній економіці» (тренінг 4 год).

Мета гри – використовуючи матеріали та досвід обговорення попередніх тем, дані досліджень бізнес-середовища провідних міжнародних організацій, консалтингових компаній та експертні оцінки, здійснити комплексну оцінку міжнародної економічної діяльності обраної країни в глобальній економіці, та сформулювати прогноз її розвитку в глобальному економічному просторі.

Протягом ділової гри учасники, інтерпретуючи визначені в завданні та самостійно розраховані показники, дані офіційних органів країн, міжнародних організацій, рейтингових агенцій та консалтингових компаній, досліджують особливості та закономірності міжнародної економічної діяльності країни і отримують максимальну кількість балів за рахунок найбільш повного, переконливого та оригінального представлення результатів дослідження, авторських висновків і рекомендацій.

Для проведення гри група представляє **письмовий звіт** та **презентацію**, за допомогою яких доповідає про дослідження середовища міжнародної економічної діяльності країни.

Форма для представлення результатів аналізу в фінальній грі-презентації

Позитивні тенденції		
Опис тенденції та її впливу	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти збереження позитивної тенденції
Негативні тенденції		
Опис тенденції та її впливу	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти мінімізації негативної тенденції
Переваги країни		
Опис переваги	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти збереження переваги
Загрози для країни		
Опис загрози	Фактори/ чинники впливу	Методи/механізми/інструменти мінімізації загроз

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КПЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен.

10 . Критерії, форми поточного та підсумкового контролю.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) із дисципліни „Міжнародна економіка” визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Для екзамену

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (письмовий іспит)
20 %	20 %	20 %	40 %
1. Опитування (тестування) під час заняття (Тема 1-8 по 5балів) = 40 балів 2. Письмова робота = 60 балів	1. Опитування (тестування) під час занять (Тема 1-14 по 10 балів) = 50 балів 2. Письмова (контрольна) робота = 60 балів	1. Активна участь у тренінгах = 20 балів 2. Написання КПЗ, на основі сформованих індивідуальних завдань = 50 балів 3. Захист КПЗ = 30 балів	1. Відповідь на два запитання, кожне з яких = 20 балів, а у підсумку = 40 балів 2. Практичне завдання = 60 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадов. з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадов. з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій	1-11
2.	Система дистанційного навчання wupu.edu.ua	1-11
3.	Електронний варіант лекцій	1-11
4.	Бліц-конспекти лекцій	1-11
5.	Схеми, ілюстрації до тем	1-11
6.	Рисунки, діаграми до тем	1-11

Основна література:

1. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник / С.Я. Боринець. – 5-те вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2008. – 582 с.
2. Волоснікова Н. М. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Н.М. Волоснікова, С. О. Климова ; С. І. Архієреєв (ред); Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». – Х., 2010. – 271 с.
3. Козик В.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / В.В. Козик, Л.А. Ланкова, Н.Б.Даниленко. – 7-е вид. – К.: Знання, 2008. – 406 с.
4. Міжнародна економіка: Підручник/ А.П. Румянцев, Г.Н. Клишко, В.В.Рокоча та ін.: За ред. А.П. Румянцева. - К.: Знання - Прес, 2003. - 447 с.
5. Міжнародна економіка: Навч. посіб./За ред.. С.В. Фомішина. –Львів: Новий світ. 2011.– 445 с.
6. Міжнародна економіка: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. А.М.Поручник, Я.М.Столярчук, О.Д.Павловська та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. А.М.Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 156 с.
7. Міжнародна економіка: підручник/ за ред. Румянцева А.П. – К.: Знання-Пресс, 2003. – 447 с.
8. Роберт Карбау. Міжнародна економіка ./Переклад з англійської Р. Косодія. - Суми: ВАТ „Сумська обласна друкарня”, видавництво „Козацький вал”, 2004. - 652 с.
9. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції.: Підручник. - К.:ЦУЛ, 2003.-616 с.
10. Сазонець І.Л., Джутів О.А., Сазонець О.М. Міжнародна інвестиційна діяльність.: Навчальний посібник . - Київ: ЦНЛ, 2003. - 156 с.
11. Семенов Г.А. Міжнародні економічні відносини: аналіз стану, реалії і проблеми: навч. посіб. для студ. ВНЗ / Г.А. Семенов, А.Г. Семенов, В.В. Томарева, Л.О. Жилінська; Класич. приват. ун-т. - 3-тє вид., переробл. і допов. – Запоріжжя, 2010. – 214 с.
12. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник / А.С Філіпенко. – К.: Либідь, 2008. – 408 с.
13. Світова економіка: Підручник/ А.С.Філіпенко, О.І.Рогач, О.І.Шнирков. – К.: Либідь, 2002. – 582 с.
14. Шевчук В. Міжнародна економіка: Теорія і практика: навч. посіб. / Шевчук В. - Львів: Каменяр, 2003.

Додаткова література:

- 1. International Economics Theory and Policy. SIXTH EDITION. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld
http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20120417191243_590081573385.pdf
- 2. Salvatore, Dominick. International economics [electronic resource] / Dominick Salvatore. – 11th ed. 1 online resource. Includes index. Description based on print version record and CIP data provided by publisher; resource not viewed. ISBN 978-1-118-17793-8 (cloth) 1. International economic relations. I. Title. HF1411 337–dc23 <https://ccsuniversity.ac.in/bridge-library/pdf/Dominick-Salvatore-International-Economics.pdf>
- 3. The core team the economy: a south asian perspective <https://www.core-econ.org/the-economy-south-asia/>
- 4. WTO. Trade and tariff data https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/statis_e.htm
- 5. World trade statistics : Exports, Imports, Products, Tariffs, GDP and related Development Indicator. <https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/WLD>
- 6. IMF <https://www.imf.org/en/Home>
- 7. World Economics <https://worldeconomics.com/>
- 8. OECD Statistics. <https://stats.oecd.org>
- 9. Basic Sources of International Economic Statistics <https://libguides.princeton.edu/internationalecon/major>
- 10. Journal of International Economics - ScienceDirect.com <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-international-economics>
- 11. Trade and Globalization - Our World in Data <https://ourworldindata.org/trade-and-globalization>